Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
20 februari 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/45664

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Afval en Recycling

Beslistermijn
24 februari 2023

Bijlage(n)
1

Aan Staatssecretaris

nota

Motie lid Van der Graaf inzake nationaal verbod op vernietiging onverkochte goederen en nationaal recht op reparatie.

Aanleiding

Bij het Tweeminutendebat Circulaire Economie van 8 december jl. is een motie van het lid Van der Graaf (CU) aangenomen die de regering verzoekt om zo spoedig mogelijk tot nationale wetgeving te komen waarin het vernietigen van niet-verkochte goederen wordt verboden en een recht op reparatie wordt geregeld. U heeft de motie destijds ontraden. De CU heeft u naar aanleiding van het aannemen van de ontraden motie verzocht om een brief hierover. De aanpak is met u besproken in de staf van 16 februari jl.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met bijgaande Kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- De wens tot een verbod op vernietiging van onverkochte goederen en het bevorderen van reparatie, sluit aan op ons beleid. In de brief licht u toe waarom u de motie toch heeft ontraden:
    1. vanuit oogpunt van gelijk speelveld én effectiviteit kunnen deze zaken het beste Europees worden geregeld, en er zijn ook reeds lopende Europese trajecten voor;
    2. nationale wetgeving kost ook tijd en is hoogstwaarschijnlijk niet of nauwelijks sneller;
    3. een nationale route zal capaciteit vergen waar deze juist nodig is om invloed uit te kunnen oefenen op de Europese onderhandelingen.
- In de brief geeft u aan dat u - nu de motie is aangenomen - ondanks deze bezwaren zal proberen uitvoering aan de motie te geven door:
    - In overleg te treden met buurlanden over een nationale implementatie van een verbod op vernietiging van onverkochte goederen en het nationaal bevorderen van reparatie;
    - een verkenning uit te zetten naar de (juridische) mogelijkheden voor nationale regelgeving in lijn met het Franse voorbeeld.
- Ondertussen blijft u ook inzetten op de EU trajecten.
- ‘Recht op reparatie’ gaat over consumentenrechten. Het voortouw van dat onderwerp ligt bij EZK. De brief is op ambtelijk niveau met EZK afgestemd.

Krachtenveld
De motie is gesteund door ChristenUnie, CDA, D66, PvdD, SP, PvdA, GroenLinks, DENK, SGP, JA21, Volt, BIJ1, BBB, Omtzigt, Gündogan en Fractie Den Haan. De VVD, PVV, FVD en Groep van Haga stemden tegen.

Toelichting
De motie verzoekt de regering om in navolging van Frankrijk en in overleg met buurlanden voorbereidingen te treffen om zo spoedig mogelijk tot nationale wetgeving te komen waarin het vernietigen van niet-verkochte goederen wordt verboden en om tevens te komen tot nationale wetgeving waarin het recht op reparatie wordt geregeld. Voor beide zaken spelen EU trajecten die hieronder kort zijn toegelicht.

Verbod op vernietiging van onverkochte goederen
In het Commissievoorstel voor de Kaderverordening Ecodesign staan rapportageverplichtingen voor ondernemers die goederen willen vernietigen. Conform het BNC fiche over dit voorstel wil Nederland dit aanscherpen door een verbod in te stellen op de vernietiging van onverkochte goederen, tenzij de ondernemer in kwestie kan uitleggen dat het de beste optie is vanuit een milieuperspectief. Inmiddels heeft Nederland een concreet tekstvoorstel gedaan om een Europees totaalverbod op vernietiging van onverkochte goederen op te nemen in de verordening. Een aantal lidstaten steunt het idee van een totaalverbod op vernietiging van onverkochte goederen in de Kaderverordening. Een bredere groep lidstaten heeft aangegeven voorstander te zijn van het verankeren van een verbod op vernietiging voor bepaalde productgroepen. Ook in het rapport over de Ecodesign Kaderverordening van de commissie Milieu (ENVI) in het Europees Parlement wordt gepleit voor een verbod op vernietiging van onverkochte goederen voor twee specifieke productgroepen: textiel en elektrische en elektronische apparaten.

Recht op reparatie
Er bestaat geen definitie van het recht op reparatie. Consumenten hebben onder de bestaande Nederlandse en Europese wetgeving al in verschillende gevallen recht op reparatie. Daarnaast wordt er gewerkt aan een reparateursregister en kan de consument bepaalde defecte producten laten repareren bij circulaire ambachtscentra.

Naar verwachting presenteert de Europese Commissie in maart het wetsvoorstel ‘stimuleren van reparatie en hergebruik voor een duurzame consumptie van goederen’. De Commissie heeft aangekondigd daarin een nieuw ‘recht op reparatie’ voor te stellen, met als doel de levensduur van producten te verlengen door het verbreden van het reparatierecht. Wanneer het voorstel wordt gepubliceerd, en duidelijk wordt wat in het Commissievoorstel wordt verstaan onder het recht op reparatie, kan een inschatting van het Europese krachtenveld worden gemaakt. Het BNC-fiche dat te zijner tijd over het wetsvoorstel wordt geschreven, zal het kabinetsbeleid en de nationale inzet in de Europese onderhandelingen toelichten. Vanwege de relatie met consumentenrecht ligt het voortouw bij dit dossier bij EZK.

In contact treden met buurlanden
In eerste instantie wordt gedacht aan het contact zoeken met Duitsland, België, Frankrijk en Denemarken. Met deze landen (en andere landen die wat verder weg

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Afval en Recycling

Aan
Staatssecretaris IenW

Onze referentie
IENW/BSK-2023/45664

liggen) wordt reeds samen opgetrokken in de EU discussie. Zij zullen dus belang hechten aan het thema. Niet is uit te sluiten dat zij een voorkeur zullen uitspreken voor het samen blijven optrekken in de EU alvorens een nationale invulling te bespreken.

Verkenning naar (juridische) mogelijkheden
De verkenning naar (juridische) mogelijkheden zou een aantal vraagstukken kunnen bekijken zoals:

- Hoe breed de reikwijdte van een verbod op vernietiging van onverkochte goederen kan zijn. Een totaalverbod heeft juridische haken en ogen. Ook het Franse voorbeeld richt zich op specifieke productgroepen;
- Hoe zo'n verbod juridisch zou kunnen worden verankerd;
- Of en welke mogelijkheden er op nationaal niveau zijn om de rechten van consumenten in relatie tot reparatie te versterken.

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Afval en Recycling

Aan
Staatssecretaris IenW

Onze referentie
IENW/BSK-2023/45664

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Geen

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief motie lid Van der Graaf nationaal verbod op vernietiging onverkochte goederen en nationaal recht op reparatie.	De Kamerbrief bevat het besluit en de bijbehorende argumentatie met betrekking tot de uitvoering van de motie van lid Van der Graaf.